

Granskningsrapport etter brannen i Domus Kjøpesenter i Narvik, 5. september 2000

DBEs granskningsrapport av 15.12.00

1 Bakgrunn for granskning

Kommunal- og regionaldepartementet ved Direktoratet for brann- og eksplosjonsvern er etter lov om brannvern m.v. av 5. juni 1987 nr. 26 øverste brannfaglige myndighet i Norge.

Kommunal- og regionaldepartementet har utarbeidet instruks for direktoratet. I henhold til instruksen av 3. desember 1996, § 2 oppgaver, pkt. j, skal direktoratet granske hendelser som har ført til tap av liv eller betydelig skade på person eller materiell som skyldes forhold som går inn under lovgivningen, med sikte på å fremme tiltak for å hindre gjentakelse.

Rapporten baserer seg på gjennomgang av skriftlig dokumentasjon fra Narvik brannvesen, møter med representanter for Narvik politidistrikt og Narvik brannvesen. Det ble foretatt befarings i Domus Kjøpesenter den 12. september.

Direktoratets granskning er avgrenset til problemstillinger knyttet til det stasjonære slokkeanlegget/sprinkleranlegget som er av vesentlig betydning for hendelsesforløpet. Stasjonært slokkeanlegg er et sentralt teknisk tiltak som skal slokke brann, eventuelt sikre lokalene mot videre brannspredning. Rapporten beskriver ikke hvorvidt det foreligger overtredelser av lovgivningen som eventuelt kan straffefølges.

2 Sammendrag

Den 5.9.00 oppstod det brann inne i et kontor tilhørende Ideell Stormarked i Domus Kjøpesenter i Narvik. Brannvesenet fikk melding om brannen kl. 2011, like etter stengetid i varehuset, ved direkteoverført alarm på telenettet. Ingen personer kom tilskade i brannen, men store materielle verdier ble ødelagt, for det meste som følge av omfattende røykspredning.

Bygget var sprinklet, men sprinkleranlegget var avstengt. Brannen fikk utvikle seg fritt helt til brannvesenet klarte å slokke. Det tok lang tid før brannvesenet klarte å lufte ut røyken fra bygget. Direktoratet har ikke lyktes i å avklare når sprinkleranlegget ble stengt.

Eier av bygget er ansvarlig for at brannsikkerheten i bygget til enhver tid tilfredsstiller brannvernloven med tilhørende forskrifters minimumskrav til sikkerhet. Narvik brannvesen gjennomførte siste brannsynet i bygget i 1999. I brannsynsrapporten er det ikke beskrevet feil eller mangler ved sprinkleranlegget. Den siste brannsynsrapporten er ikke oversendt eier.

Brannvesenet fikk en svært vanskelig oppgave i det mer enn 3000 m² store bygget, i det lokalet ble fylt med røyk før slokkearbeidet kom i gang.

3 Brannforløp, alarmering, brannberedskap og innsats

3.1 Brannforløp, alarmering og innsats

Alle tidspunkter er hentet fra 110-sentralens loggopplysninger.

Brannen startet i et oppholdsrom/kontor ved den elektriske forretningen Ideell Stormarked i kjøpesenteret, sannsynligvis på grunn av bar ild. Bar ild er en samlebetegnelse for blant annet bruk av fyrstikker, fyrstøy, sigarettstumper, levende lys, aske fra pipe og ildsted som årsak til brannstart.

Brannvesenet i Narvik fikk melding om brannen kl. 2011 ved direkte alarm overført over telenettet til 110-sentralen. Førsteutrykningen med to biler var framme på brannstedet kl. 2014, og kl. 2016 meldte utrykningslederen tilbake til sentralen at det så langt ikke var tegn til brann.

Betjening fra varehuset møtte brannvesenets mannskaper ved brannpanelet i butikken. Brannvesenet fikk da vite at det ikke var personer inne i bygget. Utrykningslederen konstaterte at brannalarmanlegget indikerte brann i et lagerlokale i bakkant av bygget i nærheten av den elektriske forretningen. Kjentmannen og utrykningslederen gikk til alarmområdet og så da røyk ved en vegg til et kontor i lokalet. Kl. 2017 meldte utrykningsleder at det var brann i avdelingen for elektriske artikler, og kl. 2020 meldte han at sentralen måtte slå full alarm.

Brannvesenet startet med normalutlegg etter fastlagt plan og bestemte seg for innrykk fra hovedinngangen, med basepunkt like innenfor hovedinngangen. Mens mannskapene arbeidet med utlegget ble området bak dem fylt med røyk og de måtte trekke basepunktet tilbake til selve hovedinngangen. I løpet av få minutter ble varehuset fylt med røyk, og brannvesenets arbeidsmuligheter ble svært vanskelige.

I store åpne rom vil røyk spre seg i hele rommets volum om brannen ikke begrenses i startfasen. Er det store avstander kjøles røyken ned slik at hele volumet fylles med røyk. I tillegg kan ventilasjonsanlegg basert på omluft spre røyk over lange avstander i et bygg, om anleggene ikke er utstyrt med automatiske spjeld som stenger for omluft ved brannutbrudd. Slike spjeld vil sørge for at røyken ikke transporteres gjennom ventilasjonssystemet. Konstruksjonen med automatisk lukking av spjeld var i sin tid lite benyttet i det utførelsen var kostnadskrevende.

Domus Kjøpesenter hadde et omluft ventilasjonsanlegg, og dette anlegget kan ha vært med på å spre røyken i bygget. Det er imidlertid sannsynlig at det store åpne volumet kombinert med at sprinkleranlegget var avstengt har betydd mest for røykspredningen. Manglende utløst sprinkleranlegg gjorde at brannen fikk utvikle seg fritt og med det også røykutviklingen og -spredningen.

4 Beskrivelse av brannobjektet

4.1 Brannobjektet

Domus Kjøpesenter ligger i Frydenlundgt. 15 i Narvik. Bygget er på en etasje med et garasjeanlegg over. Det er oppført i betong, og i følge brannvesenets dokumenter fra 1999 er arealet 2600 m². Norsk Brannvern Forening, som har kontroll med sprinkleranlegget, oppgir imidlertid arealet til å være ca. 3200 m², og siste tall gir sannsynligvis det mest korrekte areal. Bygget er sprinklet med unntak av varemottak, trapperom til parkeringsanlegg og tilfluktsrom i kjelleren. Det er installert brannalarmanlegg i bygget. Begge de automatiske anleggene har direkteoverføring av alarm til brannvesenets 110-sentral.

5 Forebyggende brannvern

5.1 Generelle beskrivelser - avgrensning

5.1.1 Ansvarsforhold etter brannvernloven

I henhold til brannvernloven av 5. juni 1987 nr. 26 med tilhørende forskrift om brannforebyggende tiltak og brannsyn (FOBTOB) av 5. juli 1990 er det eiers ansvar å sørge for at objektet er sikret mot brann i samsvar med bestemmelser gitt i eller i medhold av loven og annen lovgivning, jfr. brannvernlovens § 14 og FOBTOB § 1 - 3, jfr. vedlegg 8.2 Aktuelt regelverk.

Kommunestyret har ansvar for at kommunen har en akseptert brannordning. Brannordningen skal sikre at brannvesenet er bemannet, organisert og utstyrt slik at de oppgaver som følger av loven til enhver tid kan gjennomføres i kommunen på en tilfredsstillende måte. Oppgavene skal gjennomføres i samsvar med forskrifter fastsatt av Kommunal- og regionaldepartementet.

Direktoratet for brann- og eksplosjonsvern har akseptert Narvik kommunes brannordning.

5.1.2 Stasjonært sløkkeanlegg

Brannvernloven gjelder for eksisterende bygninger og skal sikre at disse har en akseptabel brannsikkerhet. Brannvernlovgivningen har en rekke hjemler for å ta vare på personsikkerheten, og til dels også verdisikkerheten i bygninger. For enkelte bygninger fører dette til sprinkling som en del av den samlede sikkerhet. Det gjelder først og fremst i store useksjonerte bygninger og i bygninger der brann kan true et stort antall mennesker. I slike bygninger vil installering av sprinkleranlegg både bidra til å øke rømningstid og sikre materielle verdier. Sprinkleranlegg skal når det utløses, slukke brannen eller dempe utviklingen slik at brannvesenet gjennom sin innsats skal slukke og hindre omfattende skader.

Det skal i henhold til FOBTOB være stasjonært sløkkeanlegg i salgslokaler hvor bruttoareal uten oppdeling med brannvegg overstiger 1800 m² i én etasje, eller samlet 800 m² over flere etasjer. Unntak kan gjøres for lokaler i én etasje med bruttoareal inntil 3600 m² dersom effektiv brannventilasjon allerede er etablert.

Eier av bygning har plikt til å sørge for at sprinkleranlegg blir regelmessig kontrollert og vedlikeholdt, samt påse at anlegget til enhver tid fungerer som forutsatt. Dette kan oppnås gjennom en kombinasjon av egenkontroll og vedlikeholds- og kontrollkontrakter for anlegget. Utover dette skal nødvendig reparasjon og service utføres uten unødvendig forsinkelse (jf. FOBTOB kap. 2 og § 3 - 1).

Kontroll og vedlikehold av sprinkleranlegg skal inngå som en del av virksomhetens internkontroll, og skal kunne dokumenteres.

Eiere av særskilte brannobjekter har i henhold til FOBTOB § 2 - 1 og Internkontrollforskriften plikt til å dokumentere alle sider ved brannsikkerheten. Ved behov skal dokumentasjonen legges frem for brannsjefen. For sprinkleranlegg skal dokumentasjonen omfatte; generelt vedlikehold utført av eier, service utført av et kvalifisert foretak og kontroll utført av kvalifisert virksomhet. Kontrollkontrakt bør opprettes med uavhengig instans.

Hyppigheten av egenkontroll og kontraktettersyn vil variere, men om en hovedregel bør egenkontroll utføres en gang pr. måned, og kontraktettersyn en gang pr. år.

Om hele eller deler av et sprinkleranlegg settes ut av drift pga. oppståtte feil, vedlikehold eller liknende, må eieren, inntil forholdet er normalisert, iverksette særskilte brannverntiltak for å opprettholde sikkerhetsnivået. Dette kan være forsterket vakthold, utplassering av ekstra manuelle slökkemidler eller andre egnede tiltak. (Se FOBT OB § 2 - 3). Eieren bør i tillegg melde fra til brannvesenet at anlegget ikke fungerer som forutsatt.

5.2 Domus Kjøpesenter

Siste brannsyn i varehuset var den 8.7.99. Brannsynet var ikke et ordinært brannsyn i regi av Narvik brannvesen, men ble utført av en ansatt i brannvesenet som et ledd i at vedkommende deltok på et kurs i forebyggende brannvern ved Norges brannskole. Under brannsynet ble den branntekniske dokumentasjon gjennomgått. Bygget ble inspisert, men det er noe uklart om hele eller kun deler av bygget ble inspisert. Ved inspeksjonen ble det lagt vekt på forhold som kunne påvirke sannsynligheten for og konsekvensene av en brann.

I følge brannsynsrapporten viste tegningene rømningsveiene på en oversiktlig måte. Eier la også fram dokumentasjon som viste at det var systematisk overvåking og gjennomgang av internkontrollen for å sikre at denne fungerte som forutsatt.

Noen feil og mangler ble påpekt. Det gikk ikke fram av dokumentasjonen antall øvelser gjennomført pr år, og det manglet instruks og ordensregler for varehuset. I rømningsveien gjennom lageret var det plassert esker og annet, og ytterdøren i rømningsveien manglet nøkkel.

Brannsynsrapporten har ingen merknader til sprinkleranlegget. Det ble anført at det var montert godkjent varslingsanlegg og at det var montert sprinkleranlegg. Det var etablert service- og vedlikeholdsavtale med godkjent firma på sløkke- og brannalarmanlegg.

For å sikre tilfredsstillende brannsikkerhet skulle eieren finne løsninger for å utbedre de feil og mangler som var angitt i brannsynsrapporten. I tillegg skulle rutiner i forhold til Internkontrollforskriften etableres/vedlikeholdes.

Brannvesenet sendte ikke brannsynsrapporten til eier, og informasjonen om de forhold som er omtalt i rapporten ble kun meddelt brannvernleder muntlig. I følge brannvesenet var brannvernleder med på gjennomgangen av bygget.

Norsk Brannvern Forening (NBF) gjennomførte siste rutinebesiktigelse av sprinkleranlegget den 1.10.99. Ved denne besiktigelsen ble det anført noen avvik fra regelverkets tekniske bestemmelser. Disse avvik relateres til forsikringsselskapenes regelverk for automatiske anlegg og er ikke relatert til brannvernloven med tilhørende forskrifter. Det ble påpekt at kontrolljournal skal forefinnes ved sprinklersentralen, og at alle hendelser vedrørende anlegget skal føres inn i denne. Det samme ble anført i besiktigelsesrapporten etter NBFs rutinekontroll året før - høsten 1998.

Utskrift av alarmlogg fra Domus Kjøpesenter viste et betydelig antall utløste alarmer ført med kode E-1. Denne koden er betegnet som brannalarm og rommer både utløst brannalarm og sprinkleralarm. Noen av de utløste alarmene opptrådte samme dag innenfor et kort tidsrom, og skyldtes muligens at det var arbeide på enten varslings- eller sprinkleranlegget. I perioden 1.10.99 til 11.1.00 er det registrert 27 utløste alarmer. I tillegg to alarmer som er ført som feil. I tidsrommet 11.1.00 til 4.9.00 er det ikke registrert alarmer. Den 4.9.00 var det en alarm som ble avstilt/tilbakekalt 10 sekunder etter at den ble utløst. Neste alarm varslet brannen den 5.9.00.

En av de ovenfor omtalte alarmer var den 18.11.99 etter at vann fra sprinkleranlegget strømmet ut i et kjellerrom i bygget. Både brannvesenet og politiet rykket ut til bygget for å stanse og fjerne vannet.

6 Vurdering

DBE har vurdert det stasjonære slokkeanleggets betydning for utfallet av brannen, og eiers ansvar for ivaretagelse av brannsikkerheten. I tillegg er innsatsen fra brannvesenet og brannvesenets rolle som lokal forvaltningsmyndighet vurdert.

6.1 Forebyggende brannvern generelt

I henhold til brannvernloven av 5. juni 1987 nr. 26 med tilhørende forskrift om brannforebyggende tiltak og brannsyn (FOBTOB) av 5. juli 1990 er det eiers ansvar å sørge for at objektet er sikret mot brann i samsvar med bestemmelser gitt i eller i medhold av loven og annen lovgivning, jfr. Brannvernlovens § 14 og FOBTOB § 1 - 3.

Eier av brannobjekt har plikt til å sørge for at brannobjektet er bygget, utstyrt og vedlikeholdt i samsvar med gjeldende lover og forskrifter om forebyggelse av brann.

Den som har bruksrett til et brannobjekt har plikt til å innrette sin virksomhet slik at brann ikke lett kan oppstå. Bruker eller leietaker skal også innrette sin virksomhet på en slik måte at sikringstiltak og sikringsinnretninger virker etter sine forutsetninger.

Bruker er forpliktet til å føre tilsyn med at de bygningstekniske brannverntiltak og øvrige sikringstiltak ikke forringes. Bruker - som ikke selv er eier - har plikt til å rapportere til eier alle forhold av betydning slik at eieren kan oppfylle sine forpliktelser etter regelverket.

Kommunestyret skal føre fortegnelse over bygninger og objekter som faller inn under brannvernlovens bestemmelse om særskilte brannobjekter - jf lovens § 22. Brannvesenet skal føre tilsyn med at eiere av særskilte brannobjekter etterlever kravene til tilfredsstillende brannsikkerhet.

6.2 Forebyggende brannvern knyttet til Domus Kjøpesenter

Direktoratet mener det ikke er tilfredsstillende at et sprinkleranlegg sette ut av funksjon.

Det er eiers ansvar å sørge for at dette til en hver tid fungerer slik det skal.

Grunnen til at brannen fikk omfattende konsekvenser er at sprinkleranlegget ikke løste ut og slokket brannen. Det var sprinklerhode inne i rommet der brannen startet, og direktoratet mener det er sannsynlig at sprinkleranlegget ville ha slokket brannen på et tidlig stadium.

Narvik kommune har de siste seks år gjennomført to brannsyn i Domus Kjøpesenter, ett i 1994 og ett i 1999. Brannsynsrapporten fra 1990 er ikke sendt til eier av bygget. Dette er ikke tilfredsstillende saksbehandling. I brannsynsrapporten fra 1999 står det at eier skulle gi skriftlig tilbakemelding til brannvesenet med en handlingsplan for retting av feil og mangler, men når eier ikke får oversendt rapporten har han heller ikke mulighet til forholde seg til de påpekte forhold. Eier har allikevel et selvstendig ansvar for å sørge for at brannsikkerheten i bygget til en hver tid er tilfredsstillende.

Narvik brannvesen har i løpet av året styrket sin innsats på det brannforebyggende arbeidet, og direktoratet forventer at oppgavene som følger av brannvernloven følges opp.

Direktoratet har gjennom sin granskning ikke funnet ut når og hvorfor sprinkleranlegget ble satt ut av funksjon. Ytterligere undersøkelser må til for at dette forhold kan bli avklart. Det ligger ikke til direktoratets forvaltningsansvar å gjennomføre den type undersøkelser, dette er forhold som må ivaretas av politi- og påtalemyndighet.

6.3 Alarmering, brannberedskap og innsats

Direktoratet har gjennomgått brannvesenets innsats så langt det er mulig å vurdere denne.

Brannvesenet rykket ut etter at de fikk direktealarm via telenettet om brann i Domus Kjøpesenter. Alarmen gikk kl. 2011 og brannvesenet var på stedet kl. 2014.

Etter at brannvesenet kom til brannstedet orienterte utrykningslederen seg i bygget. Basepunkt ble opprettet ved hovedinngangen, først litt inn i bygget, men på grunn av røykspredning måtte basepunkt flyttes til selve hovedinngangen. Det ble deretter iverksatt innsats mot stedet hvor det brant. Røykutviklingen gjorde innsatsen svært vanskelig. Røykdykkere gikk inn i bygget fra to kanter, og klarte etter hvert å slokke brannen. Utlufting av røyken var problematisk og det tok forholdsvis lang tid å luften ut hele lokalet. Først etter at brannvesenet fikk kraftige vifter fra en lokal entreprenør lot det seg gjøre å luften ut bygget.

I et objekt som Domus Kjøpesenter som er på mer enn 3000 m² er det avgjørende at de tekniske brannsikringstiltak virker som forutsatt om brannvesenets innsatsmannskaper skal ha en rimelig mulighet til å slokke brann og begrense skader. Når tekniske tiltak ikke fungerer kan man ikke forvente at brannvesenets innsats er i stand til å hindre omfattende skader.

Brannvesenet skal ikke sette i gang innsats før sikkerheten for innsatsmannskapene er ivaretatt. Kravene til systematisk helse-, miljø- og sikkerhetsarbeide i virksomheter gjelder også for brannvesenets innsatsmannskaper. Det ble heller ikke iverksatt innsats før de sikkerhetsmessige aspektene var ivaretatt på en tilfredsstillende måte.

Direktoratet mener at brannvesenet ikke kan lastes for at skadeomfanget ble omfattende. Skadeomfanget skyldes først og fremst manglende utløsning av sprinkleranlegg, stort åpent areal og omfattende røykspredning.

7 Konklusjon

I henhold til brannvernloven av 5. juni 1987 nr. 26 med tilhørende forskrift om brannforebyggende tiltak og brannsyn (FOBTOB) av 5. juli 1990 er det eiers ansvar å sørge for at objektet er sikret mot brann i samsvar med bestemmelser gitt i eller i medhold av loven og annen lovgivning, jfr. Brannvernlovens § 14 og FOBTOB § 1 - 3.

For Domus Kjøpesenter var sprinkleranlegget sammen med brannalarmanlegget de to viktigste tekniske tiltakene for å hindre uakseptable konsekvenser. Vanntilførselen til sprinkleranlegget i Domus Kjøpesenter var stengt. Dette er uakseptabelt dersom ikke kompensierende tiltak er iverksatt jf FOBTOB § 2 - 3.

Det har ikke vært mulig for direktoratet å klarlegge nærmere når anlegget fikk stengt vanntilførselen, eller hvem som har gjort dette. Dette kan kun avdekkes gjennom etterforskning, noe som ikke ligger til direktoratets forvaltningsansvar.

Narvik kommune har ikke hatt tilfredsstillende oppfølging av det brannforebyggende arbeidet med objektet, selv om ansvaret for tilfredsstillende brannsikkerhet i bygget utelukkende tilligger eier. To brannsyn i perioden 1994 til og med 1999 er ikke et tilfredsstillende tilsyn med at eier etterlever brannsikkerheten. Den siste brannsynsrapporten er heller ikke oversendt eier, og dette er ikke tilfredsstillende saksbehandling. Narvik brannvesen har i år styrket sin forebyggende avdeling og direktoratet forventer at kommunen nå følger opp sitt forvaltningsansvar.

8 Vedlegg

8.1 Hendelsen i tid

Tidsforløpet er basert på 110-sentralens loggopplysninger.

Kl:	Beskrivelse
2011	Direkte brannalarm fra Domus Kjøpesenter
2013	Første utrykning med bil 1 og bil 4
2014	Utrykningsleder melder tilbake at brannvesenet er på plass
2016	Utrykningsleder: så langt ikke tegn til brann - går gjennom bygget med kjentmann
2017	Utrykningsleder: Tilløp til brann i avd. for elektriske artikler - Ideell
2018	Politiet varslet
2019	Befalsvakt varslet, avventer
2020	Utrykningsleder: slå full alarm
2021	Full alarm slått
2022	Befalsvakt orientert
2023	AMK oppringt - ikke svar
2025	AMK oppringt. Orientering, ber om sykebiler til stedet
2026	Andre utrykningen ut med 6 mann - kjører til lagerinngangen
2028	Brannbil (Toyota) ut
2030	Feierbil ut
2031	Utrykningsleder: Bekrefter at det ikke er personer i bygningen
2033	Stigebil ut
2037	110 spør om det er behov for mer mannskap
2039	Bjerkvik alarmert - befalsvakt Bjerkvik orientert
2041	Utrykningsleder: 2 røykdykkere inn fra lagersiden
2044	Politiet bedt om å kalle ut Sivilforsvarets branngruppe
2046	Bjerkvik Mannskaper og bil kjører mot Narvik - ber om at ny alarm slås
2047	Ny alarm slått i Bjerkvik
2048	Bjerkvik på veg mot Narvik med 10 mann, hvor 8 er røykdykkere
2051	Politiet bekrefter utkall av Sivilforsvarets branngruppe

2105	Telefon fra Harstad - spør om restverdibilen er ønsket - ber om at de avventer
2105	AMK orientert om at bygget er evakuert - kun brannfolk i bygningen
2113	Melding til AMK om at det kan være klorgass i forbindelse med brannen
2114	Utrykningsleder ber om flere flaskesett
2116	Bjerkvik på plass med 10 mann
2125	Spørsmål om det er iverksatt tiltak for evakuering
2134	Utrykningsleder: Sivildforsvar og Bjerkvik på plass - kontroll over mannskap og utstyr
2146	Utrykningsleder: Mye vanndamp som kommer ut - røyken er lysere
2225	Utrykningsleder: Henter vifte fra entreprenørfirma
2307	Vifte på plass - aktiviseres om 10 minutter - røykdykkere sendes inn
0116	Befalsvakt: Bygget er under kontroll

8.2 Aktuelt utdrag av Forskrift om brannforebyggende tiltak og brannsyn

Kap. 1. Alminnelige bestemmelser

§ 1 - 1. Formål

Forskriften skal sikre at det iverksettes og gjennomføres forebyggende tiltak for å sikre tilfredsstillende brannsikkerhet i enhver bygning, anlegg, lager, område m.v. som er i bruk, herunder brannobjekter som omfattes av brannvernlovens § 22.

I nyere bygning skal det branntekniske sikkerhetsnivå opprettholdes slik som det var fastsatt med hjemmel i bygningslovgivningen da byggetillatelse ble gitt.

Eksisterende bygninger for øvrig skal oppgraderes til sikkerhetsnivået for nye bygninger så langt dette kan gjennomføres innenfor en praktisk og økonomisk forsvarlig ramme. Oppgraderingen kan skje ved bygningstekniske tiltak, ved andre risikoreduserende tiltak, eller ved kombinasjon av slike.

§ 1 - 2. Pliktsubjekt.

Forskriften regulerer eiers og brukers plikter til gjennomføring av brannforebyggende tiltak overalt hvor brann kan true liv, helse, miljø, produksjon eller eiendom.

Forskriften regulerer også kommunenes plikter til å tilrettelegge og gjennomføre offentlig tilsyn, kontroll og andre tiltak for å forebygge og bekjempe brann.

§ 1 - 3. Krav til eier og bruker om brannforebyggende tiltak i ethvert brannobjekt.

Eier av brannobjekt som nevnt i § 1 - 1, eller del av slikt, har plikt til å sørge for at brannobjektet er bygget, utstyrt og vedlikeholdt i samsvar med gjeldende lover og forskrifter om forebyggelse av brann. Dette gjelder uansett om brannobjektet disponeres av andre. Eier må etablere de tilsyns- og samarbeidsordninger med eventuelle brukere/leietakere som er nødvendig for å sikre etterlevelse av denne bestemmelse. Eiers forpliktelse etter denne bestemmelse kan ikke fraskrives gjennom avtale.

Den som har bruksrett til brannobjekt som nevnt i første ledd, eller del av slikt, har plikt til å innrette sin virksomhet slik at brann ikke lett kan oppstå og for øvrig på en slik måte at sikringstiltak og sikringsinnretninger virker etter sine forutsetninger.

Bruker er forpliktet til å føre tilsyn med at de bygningstekniske brannverntiltak og øvrige sikringstiltak ikke forringes. Bruker - som ikke selv er eier - har plikt til å rapportere til eier alle forhold av betydning slik at denne kan oppfylle sine forpliktelser etter første ledd.

I brannobjekter hvor det er flere eiere/brukere skal disse sammen utpeke en ansvarlig leder som brannmyndighetene kan forholde seg til under utøvelse av sine tilsynsfunksjoner. Utpeking av slik ansvarlig leder fritar verken eier eller bruker fra de plikter som følger av første, annet og tredje ledd.

§ 1 - 5. Tilsynsmyndighet

Direktoratet for brann- og eksplosjonsvern og de kommunale brannmyndigheter fører tilsyn med etterlevelsen av denne forskrift, og kan treffe nødvendige vedtak for å gjennomføre forskriften.

§ 2 - 3. Unormal eller sterkt varierende risiko.

Ved drifts- og bruksforhold som kan lede til markert økning i fare for antennelse eller brannspredning, skal eier/bruker gjennomføre ekstraordinære tiltak som sikrer at risikoen ikke øker. Tilsvarende gjelder dersom tekniske tiltak, bygningsdeler, utstyr, anlegg, m.v. eller deler av slike, som er av vesentlig betydning for brannsikkerheten settes ut av funksjon i perioder.

Etter brann, branntilløp eller annen hendelse som kan være varsel om at brannsikkerheten ikke er tilfredsstillende, plikter eier/bruker å iverksette nødvendige undersøkelser, samt ekstraordinære brannverntiltak inntil risikoen er normalisert.

Utdrag av veiledningsteksten til § 2 - 3 Unormal eller sterkt varierende risiko

(Brannsikringen må vies spesiell oppmerksomhet hvis det oppstår forhold som kan medføre at en brann ikke vil detekteres som forutsatt, eller hvis den på grunn av spesielle forhold kan få stor spredning).

Eksempler på slike forhold er:

- hvis hele eller deler av brannalarmsystemet er defekt eller utkoplet.
- hvis hele eller deler av sprinklersystemet er defekt eller utkoplet.
- hvis det foregår elektriske-, sambandstekniske-, VVS-, eller andre arbeider som medfører at brannseksjonering e.l. er gjennombrutt eller svekket.
- at vanntilførselen av en eller annen grunn er falt ut eller sterkt redusert.

Det må iverksettes særskilte tiltak for å kompensere for den reduserte brannsikkerheten. Nødvendige tiltak kan være styrket vakthold, utplassering av ekstra slokkingsutstyr m.v.

Slike forhold bør meldes til brannvesenet dersom en antar at de vil få en vesentlig betydning for brannvesenets innsatsmuligheter ved en eventuell brann.

§ 3 - 1. Ettersyn og vedlikehold av installasjoner, utstyr m.v.

Det skal jevnlig foretas sakkyndig kontroll, ettersyn og vedlikehold av installasjoner, utstyr, konstruksjoner m.v. der dette er nødvendig for å forhindre teknisk forfall som reduserer brannsikkerheten.

§ 4 - 4. Stasjonære slokkingsanlegg

Sprinkleranlegg skal installeres i:

1. Lokaler i overnattingssteder med åpen forbindelse over flere etasjer og bruttoareal større enn 200 m². Slike lokaler mindre enn 800 m² kan likevel utføres uten sprinkleranlegg dersom lokalene er skilt med bygningsdeler minst A 60 fra sengerommene og fra rømningsveiene fra disse.
2. Sykehus og pleieanstalter i mer enn én etasje i trebygning eller annen bygning som medfører fare for totalbrann.
3. Salgslokaler hvor bruttoareal uten oppdeling med brannvegg overstiger 1800 m² i én etasje, eller samlet 800 m² over flere etasjer. Unntak kan gjøres for lokaler i én etasje med bruttoareal inntil 3600 m² dersom effektiv brannventilasjon allerede er etablert.
4. Bygning for industri, håndverk og lager hvor bruttoareal uten oppdeling med brannvegg overstiger 1800 m² i én etasje, eller samlet 800 m² over flere etasjer. Unntak kan gjøres for lokaler i én etasje med bruttoareal inntil 3600 m² dersom effektiv brannventilasjon allerede er etablert, samt for bygninger med spesifikk brannbelastning mindre enn 50 MJ/m².

Der sprinkling er uegnet, kan det anvendes annet stasjonært slokkingsanlegg.